

TISKOVÁ ZPRÁVA

Mladí lidé začínají méně kouřit. Tabákové společnosti jim nabízejí nové tabákové a nikotinové alternativy

PRAHA, 28. 5. 2020 – Podle dnes zveřejněných výsledků průzkumu Státního zdravotního ústavu (SZÚ) bylo v roce 2019 mezi Čechy celkem 24,9 procenta kuřáků starších 15 let, což představuje meziroční pokles o 3,6 procentního bodu. Informoval o tom na tiskové konferenci Úřadu vlády pořádané při příležitosti blížícího se Světového dne bez tabáku ministr zdravotnictví Adam Vojtěch a vedoucí Centra podpory veřejného zdraví SZÚ Marie Nejedlá. Podle národní protidrogové koordinátorky Jarmily Vedralové je důležité, aby Češi, a především česká mládež, věděla o všech rizicích užívání tabákových i nikotinových výrobků, a byla zběhlá i v rozklíčování reklamy na tyto výrobky cílené především na sociálních sítích. Výzkumníci z Univerzity Karlovy dnes totiž upozornili, že tabákové společnosti v České republice na sociálních sítích oblíbených u mladých lidí silně propagují zejména zahřívané tabákové výrobky.

Světový den bez tabáku si připomeneme 31. května. Jeho hlavním letošním tématem je podle Světové zdravotnické organizace (WHO) hledání cest, jak ochránit před sofistikovanými strategiemi tabákového průmyslu především děti a mladistvé. Závislost na nikotinu se u dětí a mladých lidí až do 25 let podle vědců vytváří až sedmkrát rychleji než u dospělých.

Reklama na tabákové výrobky je v České republice regulována. Podle odborníků se však tabákové společnosti často snaží balancovat na hraně zákona, nebo využít jiné marketingové strategie, aby mladé lidi přesvědčili k nákupu tabákových a nikotinových výrobků. Mezi ně patří aktuálně hlavně reklama a nepřímá propagace na sociálních sítích, kde se mladí lidé nejvíce pohybují.

Průzkum SZÚ potvrdil trend snižování kouření také u nejnižší věkové skupiny 15-24 let, který započal v roce 2018. „Těší mě, že se celkově počet kuřáků v Česku snižuje, a to jak mezi dospělými, tak i mladistvými. Zároveň se zvýšilo celkové povědomí o škodlivosti kouření. Už 60 procent obyvatel si všímá informací v médiích o rizicích užívání tabákových i nikotinových produktů, v roce 2018 jich nebyla ani polovina. V dnešní době je totiž, více než dříve, důležité mít schopnost rozpoznat reklamy a účelová sdělení v mediálním prostoru,“ říká ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

„Zahříváný tabák a elektronické cigarety působí na mladé lidi mnohem atraktivnějším dojmem než klasické cigarety. Slouží také jako statusový symbol, který mezi sebou vrstevníci chtějí sdílet, a proto tyto produkty začnou užívat. V případě nikotinu je pak cesta od příležitostného užívání k závislosti velmi krátká,“ říká Adam Kulhánek z Kliniky adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Podle Kulhánka regulace reklamy, propagace a sponzorování u těchto výrobků pomáhá snižovat jejich atraktivitu.

„Tabákové firmy stále využívají influencery na sociálních sítích, přestože to odporuje regulaci i etickým kodexům. Je potřeba, aby tomu politici i rodiče dětí věnovali pozornost, protože tyto produkty jsou velmi lehce návykové,“ říká Denisa Hejlová, vedoucí katedry marketingové komunikace a public relations na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy.

Tento postup podporuje i národní protidrogová koordinátorka Jarmila Vedralová. Podle ní nedávná studie výzkumníků Univerzity Palackého v Olomouci například ukázala, že významným mezníkem z pohledu expozice návykovým látkám je přechod ze základní na střední školu. „Není to tak, že hlavním skokem je plnoletost. Nejvyšší skokový nárůst v kouření zaznamenáváme kolem 15. roku, kdy děti mění školy,“ uvedla Vedralová. „Zatímco na ZŠ kouřilo 15 procent dětí, při přechodu na střední už 27,1 procent,“ doplnila. „Potřebujeme posilovat osvětu a primární prevenci zejména na druhém stupni základních škol, o což se intenzivně zasazují,“ dodala.

Kontakt pro média:

Kristina Labohá

Média a PR, Odbor protidrogové politiky

+420 737 247 167

vurmova.kristina@vlada.cz

www.vlada.cz

www.koureni-zabiji.cz

www.alkohol-skodi.cz

www.hazardni-hrani.cz

www.drogy-info.cz

Národní linka pro odvykání kouření, alkoholu a hazardního hraní: **800 350 000**